

Obsah

Úvod	5
ČÁST I.	
Kmenové buňky a výzkum na kmenových buňkách	8
1. Kmenové buňky	8
2. Alternativní zdroje pluripotentních kmenových buněk	14
3. Důvody pro výzkum kmenových buněk. Naděje pro budoucnost?	20
ČÁST II.	
Etické aspekty výzkumu na kmenových buňkách	21
1. Postmoderní svět a pluralismus etických teorií	21
1.1. Jednotlivé etické teorie	23
2. Aplikovaná etika, medicínská etika a bioetika	29
2.1. Bioetická východiska – autor a filosofie	31
2.2. Bioetické principy	32
2.2.1. Obecné principy	32
2.2.2. Problematika principů a jejich využití	34
2.2.3. Alternativní teorie k principialismu v bioetice	36
2.2.4. Využití etických principů při výzkumu	39
2.2.5. Využití etických principů při výzkumu kmenových buněk	42
2.3. Problematické etické aspekty výzkumu kmenových buněk	44
2.3.1. Argumenty pro a proti lidské osobnosti	45
2.3.2. Argumentace přínosu výzkumu na embryonálních kmenových buňkách – pro a proti	46
2.3.3. Etické otazníky při využití embryonálních kmenových buněk z nadbytečných embryí (tzv. „surplus“ embryos)	47
2.3.4. Problematika „morálního zla“ – jeho působení a jeho využití	48
3. Individualita a personální identita	50
3.1. Individualita	50
3.2. Personální identita: jsou embrya osoby?	59
3.2.1. Úvod	59
3.2.2. Psychologický přístup	65

ČÁST III.

Právní aspekty výzkumu a použití kmenových buněk	75
1. Komparativní pohled na právní aspekty použití kmenových buněk	75
1.1. Rozlišení kmenových buněk a s tím související rozlišení právního režimu nakládání a použití	75
1.2. Výzkum a použití ESC – srovnání přístupů	76
1.2.1. Přístupy k určení právního statusu embrya	77
1.3. Právní ochrana embrya a právní aspekty výzkumu na ESC v mezinárodním právu	80
1.3.1. OSN a UNESCO	80
1.3.2. Rada Evropy	81
1.3.3. Právo Evropské unie – rámcové programy, nařízení (advanced therapies), patenty, Brüstle	86
1.3.4. Vnitrostátní právo	88
2. Výzkum a použití kmenových buněk v ČR	91
2.1. Úprava právního režimu získávání, zpracování a použití dospělých kmenových buněk a kmenových buněk z pupečnickové krve	92
2.2. Úprava právního režimu získávání, zpracování a použití embryonálních kmenových buněk	93
3. Specifické právní problémy spojené s výzkumem a použitím embryonálních kmenových buněk	99
3.1. Zákaz klonování lidí	99
3.2. Patentovatelnost výsledků výzkumu na ESC	100
3.2.1. Základní aspekty právní úpravy patentů v Evropě	100
3.2.2. Rozhodnutí ESD ve věci C-34/10 Oliver Brüstle proti Greenpeace eV.	103
Závěr	106
Seznam literatury	113
Jmenný rejstřík	118
Rejstřík pojmů	120
Resume	122